

Ondernemer opzoek naar financiering, gevolgen coronacrisis vragen om meer investeringsmogelijkheden – MKB-crisis ligt op de loer

De coronacrisis mondt uit in een MKB-crisis. Ondanks het steun- en herstelpakket staan veel MKB-ondernemers op de rand van de afgrond, anderen hebben grootste moeite om hun verdienmodel aan te passen aan de steeds maar veranderde coronamaatregelen. De nieuwste maatregelen, die van 13 oktober, treffen ondernemers wederom gigantisch. ONL begrijpt de keuze van het kabinet voor de extra maatregelen, maar mist heel erg het handelsperspectief voor ondernemers.

Het is zaak dat het kabinet inzet op steun, herstel én economische groei. Met een mix van steun- en herstelmaatregelen om bedrijven te laten overleven en investeren kunnen bedrijven na de coronacrisis sneller inzetten op economische groei.

Om financiering van het MKB en investeringen weer op peil te krijgen, en om op de lange termijn het ondernemersklimaat te verbeteren doet ONL gericht de volgende voorstellen:

- **Los de problematiek rond SBI-codes bij TVL-regeling op;**
- **Zet in op maatwerk per sector;**
- **Maak snel pauzefaillissement en stopperslening mogelijk;**
- **Zet niet alleen het bedrijf, maar ook de persoonlijke situatie van de ondernemer centraal;**
- **Introduceer de Dutch Business Bank;**
- **Maak miljardenfondsen zoals Invest-NL toegankelijk voor het MKB;**
- **Maak investeren in het MKB fiscaal weer aantrekkelijk;**
- **Zie toe op eerlijkere handel.**

Bij het steunpakket vraagt ONL aandacht voor de TVL-regeling en aanvullende sectorspecifieke maatregelen die noodzakelijk zijn voor bedrijven om de winter door te komen.

- **Los de problematiek rond SBI-codes bij TVL-regeling op**

Het valt aan ondernemers niet meer uit te leggen waarom de een wel en de ander niet een tegemoetkoming in de vaste lasten krijgt via de TVL-regeling (voorheen de TOGS). Het systeem van SBI-codes leverde in het begin van de crisis rond het aanvragen van de TOGS al veel problemen op. Nu worden de SBI-codes gebruikt voor de TVL-regeling, waardoor weer veel ondernemers steun mislopen.

Ondernemers met een afwijkende SBI-code kunnen verzoek tot wijziging indienen bij de RVO. Veel ondernemers die dit doen hebben alleen na maanden nog steeds geen reactie ontvangen. Dit leidt tot frustratie, onzekerheid, en extra financiële malaise. Alle ondernemers die zo'n verzoek hebben ingediend moeten zo snel mogelijk bericht terug krijgen, indien nodig wordt de capaciteit van RVO hiervoor tijdelijk opgeschaald.

SBI-codes zijn in het leven geroepen om statistieken mee te vullen en het systeem blijkt dan ook niet bruikbaar voor regelingen zoals de TVL. ONL ziet graag dat het kabinet de SBI-codes los te laat bij de TVL-regeling. Ondernemers hebben nu helderheid en perspectief nodig richting de komende maanden. Het moet voor hen mogelijk worden om steun te ontvangen als zij ten gevolge van de coronacrisis schade ondervonden hebben, ongeacht hun SBI-code.

- **Zet in op maatwerk per sector**

De overheid heeft een breed steunpakket uitgezet. Helaas duurt de coronapandemie langer dan gedacht en zijn er weer strengere maatregelen nodig om het virus in te dammen, waardoor het water bij een groot deel van de ondernemers aan de lippen staat. Met name sectoren zoals de reisbranche,

de evenementensector en de kermisexploitanten kunnen niet uit de voeten met het huidige steunpakket. Zonder extra steun vanuit de overheid is het einde oefening voor deze sectoren.

ONL wil graag in gesprek met het kabinet over aanvullende sectorgerichte steun voor sectoren zoals de voucherbank voor de reisbranche, de TVL+ voor bowlingbranche en de evenementensector en de seizoensknop voor kermisexploitanten en de evenementensector. Een uitwerking van deze maatregelen is te vinden in het *ONL ondernemersmanifest*¹ waarin ONL voorstellen doet om ondernemers door de tweede lockdown heen te loodsen.

Hierbij is haast geboden, zo dreigt de kermisbranche in zijn geheel om te vallen. Met het einde van het kermisenseizoen in aantocht is de toegezegde steun broodnodig om de kermissen de winter door te helpen. Dit zorgt ervoor dat de kermissen volgend seizoen weer op volle sterkte terug kunnen komen. Maak de steun nu wel concreet en zorg ervoor dat de ondernemers binnen de branche er snel toegang tot krijgen.

- **Maak snel pauzefaillissement en stopperslening mogelijk**

Uit de ONL app-peiling van 20 oktober blijkt dat één op de vijf ondernemers overweegt om zijn/haar onderneming failliet te laten verklaren als gevolg van de coronacrisis. ONL vindt het belangrijk om ook deze ondernemers perspectief te bieden wanneer ze stoppen met hun onderneming.

Een pauzefaillissement kan voor – in de kern gezonde – bedrijven een uitkomst bieden. Dit kan mogelijk worden gemaakt via de recent aangenomen Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA). Met het pauzefaillissement komt een bedrijf onder bewindsvoering en wordt er onderzocht of het bedrijf zich financieel kan herstructureren om een doorstart te maken. Tijdens dit proces kan de rechter een groot deel van de vaste lasten tijdelijk pauzeren door goed te keuren dat betalingen van alle rekeningen, op huur, salaris en preferente vorderingen na, worden stopgezet.

Als een pauzefaillissement geen uitkomst meer kan bieden, dan is het belangrijk om ondernemers gecontroleerd te laten stoppen. Het is in dit geval cruciaal dat een ondernemer niet met een grote schuldenlast achterblijft. Anders komen andere MKB-bedrijven die nog openstaande facturen hebben uitstaan bij de stoppende ondernemer met lege handen te staan. Dit domino-effect is desastreus en kan voorkomen worden door het snel invoeren van een stopperslening. Bij een stoppers-lening neemt de overheid de schuld van de ondernemer over en kan deze op die manier zijn crediteuren terugbetalen, waardoor de ondernemer nog maar één schuldeiser houdt: de overheid.

- **Zet niet alleen het bedrijf, maar ook de persoonlijke situatie van de ondernemer centraal**

Naast financiële ondersteuning moet er meer aandacht komen voor persoonlijke ondersteuning van de ondernemer. Het coronavirus raakt niet alleen het bedrijf, maar ook de ondernemer als persoon (en zijn of haar familie) voelt de effecten. De gevolgen hiervan staan nog onvoldoende op het netvlies van politici en de samenleving.

Een luisterend oor is hierbij essentieel om ondernemers gemotiveerd te houden en niet te laten verdrinken in onzekerheid. Speciale corona-coaches kunnen hierbij helpen. Denk aan een expertpanel van de RVO, KvK, afgezanten ondernemersorganisaties zoals IMK en stichting 155 of collega ondernemers die een luisterend oor kunnen bieden in deze moeilijke tijden. Onderzoek samen met ondernemersorganisaties hoe zulke corona-coaches ondernemers snel en effectief kunnen helpen in deze moeilijke, onzekere tijden.

---

¹ <https://onl.nl/onl-ondernemersmanifest-voorstellen-om-ondernemers-door-de-tweede-lockdown-heen-te-loodsen/>

Deze ondersteuning is ook belangrijk voor ondernemers die moeten stoppen. ONL ziet dat ondernemers om zich heen kijken, op zoek naar sectoren waar behoefte is aan ondernemerschap. Bestaande initiatieven, zoals de Ambachtacademie, kunnen deze ondernemers perspectief bieden. AmbachtNederland heeft het initiatief genomen om instroom in kleinschalige ambachtelijke branches te bevorderen door oprichting van de Ambachtsacademie waar wordt opgeleid naar arbeidsmarkt-behoefte. Blijf dit soort initiatieven financieel ondersteunen, zo behoeft de Ambachtacademie structurele financiering om in haar succes te kunnen blijven voorzien.

Herstel is alleen mogelijk als het MKB beter toegang krijgt tot financiering en als er meer investeringsmogelijkheden komen. Daartoe ziet ONL de volgende oplossingen:

- **Introduceer de Dutch Business Bank**

Ondernemers in het MKB krijgen nauwelijks nog krediet bij de bank. Wachttijden voor MKB-kredieten zijn erg lang en de kosten zijn hoog. Dit probleem wordt versterkt door de gevolgen van de coronacrisis. Steeds meer alternatieve financiers bieden wel passende financieringsproducten aan voor het MKB, alleen veel ondernemers weten hun weg nog niet te vinden naar deze financiers.

ONL en Stichting MKB Financiering pleiten voor één centrale organisatie die MKB-financiering ondersteunt via kapitaal en stimuleringsregelingen. Deze organisatie faciliteert op effectieve en efficiënte wijze MKB-financieringstrajecten, maar verstrekt zelf geen financieringen. In het Verenigd Koninkrijk is de British Business bank het belangrijkste instrument van de Britse overheid om snel kapitaal bij het MKB te krijgen. ONL stelt een “Dutch Business Bank” voor, een organisatie die MKB-financiering in Nederland gaat stroomlijnen naar Brits model.

De Dutch Business Bank kan start-, groei-, en innovatiekapitaal aanbieden. Dit kapitaal wordt door verschillende financiers bij elkaar gebracht, waarbij de organisatie een koppelende rol speelt tussen ondernemer en financier. Daarnaast kan met e-learning de toegang tot coaches verbeterd worden voor ondernemers. Dit creëert een overzichtelijk ecosysteem waar alle mogelijkheden voor ondernemers worden samen gebracht en sneller toegang tot financiering en advies wordt geboden. ONL vraagt het kabinet om de oprichting van de Dutch Business Bank te onderzoeken.

- **Maak miljardenfondsen zoals Invest-NL toegankelijk voor het MKB**

Het kabinet trekt de komende 5 jaar €20 miljard uit voor investeringen die bijdragen aan economische groei. Daarvoor wordt het Nationaal Groeifonds opgericht. Maatregelen voor bedrijven om straks te kunnen investeren zijn belangrijk, maar te vaak vangen MKB-ondernemers voor hun benodigde investeringen bot bij dit soort miljardenfondsen. Eerder gebeurde dit met het topsectorenbeleid en Invest-NL. Wat ONL betreft moet het kabinet meer gaat inzetten op het MKB, ondernemerschap en familiebedrijven bij de oprichting van het Nationaal Groeifonds.

Lopende initiatieven zoals Invest-NL moeten ook snel toegankelijker worden voor het MKB. ONL krijgt van veel ondernemers nog steeds te horen dat het voor hen zeer lastig is om toegang te krijgen tot financiering via Invest-NL. Dat is een gemiste kans, Invest-NL kan juist een instrument zijn om het innovatieve MKB van betere financieringsmogelijkheden te voorzien. ONL roept het kabinet net op om samen met Invest-NL snel de toegankelijkheid en informatievoorziening voor het MKB te vergroten.

- **Maak investeren in het MKB fiscaal weer aantrekkelijk**

Hoewel non-bancaire financiers een deel van de financieringsbehoefte van het MKB op vangen, stuit deze markt wel op veel barrières die ervoor zorgen dat de middelen niet bij het MKB uitgezet kunnen worden die nodig zijn om aan de financieringsbehoefte te voldoen. Er is vaak een barrière waardoor particuliere investeerders sneller afzien van een mogelijke investering in MKB-bedrijven.

Uit onderzoek van Stichting MKB-financiering blijkt dat een tweetal maatregelen wel de toegang tot investeringen voor het Nederlandse MKB kunnen verbeteren. Door het invoeren van de win-win-lening en durfkapitaalregeling worden particulieren gestimuleerd om in het MKB te investeren en te financieren. Dit maakt bedrijven in het MKB minder afhankelijk van de reguliere bancaire financiering en verbeteren ze de gehele financieringsmarkt voor het MKB. ONL vraagt het kabinet dit te onderzoeken.

Naast het aanpakken van de coronacrisis zijn er een aantal uitdagingen voor het MKB die al langere tijd spelen die op de middellange termijn de aandacht verdient. Een daarvan is eerlijke handel.

- **Zie toe op eerlijkere handel**

ONL maakt zich sterk voor vrije handel, mits dit ook eerlijke handel is. Om op een eerlijke manier op de internationale markt te kunnen concurreren, is het cruciaal voor ondernemers dat alle spelers op de markt zich aan dezelfde regels moeten houden. Door de opkomst van digitale platforms wordt echter pijnlijk duidelijk dat niet alle partijen aan dezelfde regels en eisen gebonden zijn en daardoor een oneerlijk concurrentievoordeel hebben.

Om op lange termijn onze economie sterk te krijgen en te houden is ONL voorstander van een actief beleid dat een (EU-)strategie ontwikkelt om het eerlijk speelveld te waarborgen voor onze MKB-bedrijven. Het inzetten van een IPI (*Investment Procurement Instrument*) kan onderdeel van deze strategie worden.

Dit instrument voorziet in een beleidsinstrument waarmee oneerlijke concurrentie tegengegaan kan worden door middel van het rekenen van een opslag op biedingen boven een bepaalde drempel bij aanbestedingen. Dat beschermt de interne markt tegen landen waarvan het bekend is dat hun bedrijven staatssteun ontvangen en daardoor een oneerlijk concurrentievoordeel ten opzichte van Europese bedrijven genieten.